

Cetrtek, 11. aprila 1974.

239.

Na podlagi prvega odstavka 31. člena zakona o družbeni kontroli cen (»Uradni list SFRJ« št. 25/72 in 35/72) izdaja Zvezni izvršni svet

ODLOK

O DOPOLNITVI ODLOKA O OBLIKOVANJU TRŽNIH CEN ZA POSAMEZNE PROIZVODE IN STORITVE

1. V 1. točki odloka o oblikovanju tržnih cen za posamezne proizvode in storitve (»Uradni list SFRJ« št. 3/74 in 7/74) se v enajstem oddelku »iz panoge 127 — Živilska industrija« dodaja za določbo pod 17) tri nove določbe, ki se glasijo:
- 18) vinsko žganje;
- 19) vinski destilat;
- 20) žganje;
2. Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

E. p. št. 194.
Beograd, 3. aprila 1974.

Zvezni izvršni svet

Predsednik:

Đemal Bijedić s. r.

240.

Na podlagi drugega odstavka 75. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin (»Uradni list SFRJ« št. 23/72) izdaja Zvezni izvršni svet na predlog sveč. guvernerjev

ODLOK

O DELU DOHODKOV NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE, KI SE IZLOČI ZA STROŠKE Z IZDELAVO BANKOVCEV IN KOVANEGA DENARJA V LETU 1974

1. Del dohodkov Narodne banke Jugoslavije, ki se v skladu z drugim odstavkom 75. člena zakona o Narodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin izloči za stroške z izdelavo bankovcev in kovanega denarja v letu 1974, znaša 119,808.000 dinarjev.

2. Znesek iz 1. točke tega odloka se zagotovi iz sredstev, ki jih Narodna banka Jugoslavije pridobiya za svojo dejavnost po 74. členu zakona o Narodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin.

3. Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

E. p. št. 193.
Beograd, 3. aprila 1974.

Zvezni izvršni svet

Predsednik:
Đemal Bijedić s. r.

241.

Na podlagi prvega in četrtega odstavka 6. člena zakona o tehničnih normativih (»Uradni list SFRJ« št. 12/65, 55/69 in 13/73) predpisuje zvezni sekretar za gospodarstvo v soglasju z zveznim sekretarjem za delo in socialno politiko

PRAVILNIK

O TEHNIČNIH NORMATIVIH IN POGOJIH ZA PROJEKTIRANJE IN IZVAJANJE ELEKTRIČNIH POSTROJEV V PROSTORIHN, V KATERIH SE DELA Z EKSPLOZIVI

I. SPLOŠNE DOLOČBE**1. člen**

S tem pravilnikom so določeni normativi in pogoji za projektiranje, izvajanje, uporabo in vzdrževanje električnih postrojev, naprav in instalacij v prostorih, v katerih se dela s smodniki, pirotehničnimi sredstvi, porofori, organskimi peroksidami, diazo spojnimi, strelimi in eksplozivnimi sredstvi, kakor tudi s strelivom (v nadaljnjem besedilu: eksplozivi).

2. člen

Za projektiranje in izvajanje električnih postrojev v prostorih, v katerih se dela z eksplozivi, prihajajo v poštov tudi drugi veljavni tehnični predpisi, če ni v tem pravilniku drugače določeno.

3. člen

Ta pravilnik velja tudi za električne postroje v prostorih podzemnih rudnikov, v katerih se hranijo eksplozivi, ter za obrate na nadzemnih mestih v sestavi rudnika, če tvorijo s podzemnim električnim omrežjem rudnika galvansko celoto.

4. člen

Ce ni v tem pravilniku drugače določeno, se uporabljajo za postroje v prostorih, v katerih se izdelujejo, obdelujejo, hranijo ali so v njih spravljeni eksplozivi in so ogroženi od eksplozivnih zmesi ali vnetljivega drobnega prahu, tudi predpisi o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi (dodatek »Uradnega lista SFRJ« št. 18/67 in 28/70), ki so sestavni del pravilnika o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi (»Uradni list SFRJ« št. 18/67 in 28/70), ter tehnični predpisi za konstrukcijo, izdelavo in preizkušanje električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi (»Uradni list SFRJ« št. 52/68).

5. člen

Ce ni v tem pravilniku drugače določeno, se uporablja za projektiranje in izvajanje električnih postrojev na plovnih objektih, letalih in vozilih, s katerimi se prevažajo eksplozivi, tudi pravilnik o prevozu nevarnih snovi v cestnem prometu (»Uradni list SFRJ« št. 20/70).

II. OBSEG UPORABE

6. člen

Ta pravilnik se uporablja pri izdelavi tehnične dokumentacije, izvajanju novih električnih postrojev, naprav in instalacij, rekonstrukcij, razširitvi in investicijskem vzdrževanju postrojev na mestih in v obratovališčih, v katerih se dela z eksplozivimi.

7. člen

Tehnična dokumentacija za električne postroje v prostorih, v katerih se dela z eksplozivimi, obsega: potrije projekte, načrte izvedbe glede na dejansko stanje, zapisnike tehničnih pregledov, dovoljenja za uporabo in drugo tehnično dokumentacijo.

8. člen

Električne postroje ali njihove dele v prostorih, v katerih se dela z eksplozivimi, smetajo projektirati samo organizacije ali elektrotehnični rokovnjaki, ki so pooblaščeni za izvajanje takih del.

III. DEFINICIJE I OJMOV

9. člen

Spodaj navedeni izrazi imajo po tem pravilniku tale pomen:

1) električni postroj je sestav vseh montiranih, elektroenergetskih in telekomunikacijskih naprav ter vseh signalnih, zaščitnih, kontrolnih in drugih električnih instalacij, vsestevši električno orodje, ki imajo skupen namen oziroma so namesto jen za enoten tehnički proces;

2) električne naprave so vse obratovalna sredstva, ki so namenjena za pridobivanje električne energije ali uporabljajo električno energijo za svoje obratovanje (na primer: naprave za prilivodnino, prenos in razdelitev električne energije, kakor tudi naprave za napajanje z energijo);

3) električne instalacije so sestav vseh vodov in instalacijskega pribora, vsestevši azdelilne table s pripadajočimi napravami, ki so ničenjene za razdelitev električne energije posameznim porabnikom;

4) eksplozionsko vareni električni postroj (Eks-postroj) je postroj, ki pri pravilni montaži in uporabi v mejah svojih nazivnih vrednosti ne povzroči v kakršnikoli obliki in na kakršenkoli način vžiga eksploziva v prostorih, ki so ogroženi od eksplozivov;

5) eksplozionsko zaščitne električne naprave (S-naprave) so električne naprave, ki pri pravilni montaži in uporabi v mejah svojih nazivnih vrednosti ne povzročijo vžiga eksplozivne zmes;

6) od zraka znatno lažji plini so plini, katerih specifična teža znaša največ poldovico specifične teže zraka;

7) eksplozivna zmes je zmes vnetljivega plina, pare ali prahu z zrakom, v kateri s gorenje hitro razširja in lahko s tem ob določenih pogojih povzroči eksplozijo;

8) stehiometrična zmes je zmes, v kateri je prav toliko plina in kisika, kolikor je potrebno, da popolnoma zgori brez odvečnega plina oziroma kisika;

9) spodnja meja eksplozivnosti je določen najmanjši prostorninski del (odstotek) plina oziroma pare, ki tvori z zrakom eksplozivno zmes;

10) zgornja meja eksplozivnosti je določen največji prostorninski del (odstotek) plina oziroma pare, ki z zrakom še tvori eksplozivno zmes;

11) pojav povečanega tlaka je pojav, ki izhaja od eksplozije plina v okrovu ali delu okrova, v katerem še ni nastal začetni vžig;

12) plamenišče vnetljive tekočine je najnižja temperatura, pri kateri se iz tekočine razvija para v tolikšni količini, da se pomešana z zrakom lahko vname, če se nad površino tekočine pojavi plamen;

13) temperatura vžiga (točka samovžiga) vnetljive snovi je najnižja temperatura, pri kateri se ta snov v obliki plina, pare, meglice ali prahu, pomešana z zrakom lahko vname ali eksplodira brez tujega vžigalnega vira;

14) temperatura tlenja usedlega prahu je najnižja temperatura na površini segrete podlage, pri kateri se 5 mm debela plast usedlega prahu razplamti, vzvratinči in vžge. Temperatura tlenja se znižuje z naraščanjem debeline prašne plasti;

15) mejna temperatura je najvišja dopustna temperatura, do katere se sme segreti naprava;

16) nadtemperatura je razlika med temperaturo naprave in temperaturo obdajajočega jo prostora v istem času;

17) S-komisija je stalna strokovna komisija, ki je pristojna za preizkušanje S-naprav in za izdajanje atestov o njihovi brezhibnosti;

18) črka »Eks« so kratica in označba na eksplozionsko varnih električnih postrojih, napravah in instalacijah, namenjenih za prostore, v katerih se dela z eksplozivimi;

19) črka »S« je kratica in označba eksplozionske zaščite. Označba (S) I označuje eksplozionsko zaščito električnih naprav v rudnikih. Označba (S) II označuje eksplozionsko zaščito električnih naprav na nadzemnih mestih;

20) črka »(S) — preizkušeno« je kratica in označba, da je eksplozionska zaščita preizkušena;

21) zaščita v najširšem pomenu besede je zapiranje električnih naprav v okrove, ki daje potreben varstvo pred vdorom tujkov, vode in prahu. Ta zaščita se označuje s črkama »IP« in karakteristično številko, ki je sestavljena iz dveh številk, za črkovno označbo. Prva kaže tip zaščite pred vdorom tujkov in prahu ter tip zaščite pred deli pod napetostjo, druga pa tip zaščite pred vdorom vode. Pomen posameznih karakterističnih številk je pojasnjen v dodatkih 1 in 2, ki sta objavljena skupaj s tem pravilnikom in sta njegov sestavni del;

22) zaščita v okrovih je zaščita električnih naprav, ki so v okrovu in so zaščitene pred možnim namerinim ali nasilnim dotikom delov pod napetostjo;

23) zaščita z zapiranjem je zaščita pred možnim dotikom delov pod napetostjo, z opozorilom, ki se dene na pokrov okrova ali priključne komore;

24) zaščita z blokiranjem pred namerinim dotikom je blokada, katere delovanje je mogoče odstraniti z navadnim orodjem;

25) zaščita z blokiranjem pred nasilnim dotikom je blokada, katere delovanje je mogoče odstraniti samo s posebnim orodjem ali z nasilno poškodbo;

26) nепrodorni oklop (JUS N.S8.101) je zaščita delov električnih naprav, zaprih v oklopu okrovja, ki mora zdržati tlak eksplozije brez poškodb in prenosa eksplozije na zunajno zmes;

27) povečana varnost (JUS N.S8.201) je zaščita, ki se doseže s posebno izdelavo električne naprave tako, da je pri normalnem obratovanju otežkočeno nastajanje okvar, ki bi lahko povzročale iskre, električne obloke ali pa segrevanje nad dopustne meje;

28) lastna varnost (JUS N.S8.301) je zaščita, ki se doseže s posebno izdelavo električne naprave tako, da ne morejo ne iskra in ne termični pojavi, ki bi lahko nastali v sami napravi ali v njenem tokokrogu, pri normalnih obratovalnih razmerah ali pa zaradi okvare priključne naprave vžgati eksplozivne zmesi, vzvrtinčnega drobnega vnetljivega prahu ali prahu eksploziva, v katerih prisotnosti se naprava oziroma tokokrog uporablja;

29) polnjenje s trdnimi snovmi (JUS N.S8.401) je zaščita, pri kateri se deli električne naprave obložijo s trdnimi snovmi v obliki kompaktnih ali peščenih mas tako, da ne morejo vžgati eksplozivnih zmesi;

30) polnjenje s tekočinami (JUS N.S8.501) je zaščita, pri kateri se deli električne naprave denejo v zaščitno tekočino tako, da eksplozivne zmesi ne morejo do njih;

31) polnjenje s plini (JUS N.S8.601) je zaščita, pri kateri se okrov z deli električne naprave napolni z negorijivim (inertnim) plinom ali zrakom tako, da eksplozivna zmes ne more priti v okrov;

32) posebna vrsta zaščite (JUS N.S8.901) je zaščita električnih naprav, s katero se preprečuje vžig eksplozivnih zmesi z zaščitnim i ukrepi, ki niso navedeni v veljavnih predpisih; take ukrepe dovoljuje S-komisija;

33) s prostori oziroma prostorom, ogroženim od eksplozivov, so mišljeni:

a) obratovališča v stavbah; v katerih utegnejo pri proizvodnji, obdelavi, predelavi, hrambi in spravljanju eksplozivov ali eksplozivnih snovi električna obratovalna sredstva oziroma postroji povzročiti vžig (na primer: delovni prostori, sušilnice, skladišča ali deli takih prostorov itd.);

b) prostori, ki so zvezani s prostori, omenjenimi pod a), z vrat, okni, odprtinami zidov, raznimi kanali itd. ali utegnejo s slednjimi priti v zvezo, če lahko vanje vdru prah, sublimati ali klapi eksplozivnih snovi v ogrožajočih količinah;

c) ograjeni prostori na prostem, v katerih se proizvaja, obdeluje, predeluje, hrani ali je v njih spravljen eksploziv ali eksplozivna snov in utegnejo električni postroji v njih povzročiti vžig;

34) zaprti prostori so prostori v stavbah ali zaprti mesta, ki niso trajno odprta proti prostemu prostoru;

35) polodprt prostori so prostori skozi katere lahko prosti in naravno kroži zrak. Omenjeni prostori imajo lahko streho za zaščito pred neurjem in so lahko ograjeni z žično mrežo, z zaprtimi stranskimi zidovi z vzdolžnimi odprtinami (spodaj in zgoraj ipd.)

s tem, da konstrukcija strehe in ograja ne preprečuje dostopa zraku v vsak del in skozi vsak del notranjega prostora;

36) cona nevarnosti 0 je prostor ali zaprt prostor, v katerem so vnetljive ali eksplozivne substance plinov, pare ali vnetljivih tekočin trajno navzoče v koncentraciji med spodnjim in zgornjim mejo eksplozivnosti;

37) cona nevarnosti 1 je prostor, v katerem se vnetljive ali eksplozivne substance plinov, pare in vnetljivih tekočin uporabljajo, v katerem se z njimi dela ali pa so v njem spravljene, njihove eksplozivne ali vnetljive koncentracije pa lahko povzročijo nevarnost med normalnim obratovanjem ali delom;

38) cona nevarnosti 2 je prostor, v katerem se vnetljive ali eksplozivne substance plinov, pare ali vnetljivih tekočin uporabljajo, v katerem se z njimi dela ali pa so v njem spravljene, vendar so pod tako kontrolo, da morejo le v nenormalnih okoliščinah povzročiti nevarne koncentracije;

39) čas tE je čas, v katerem je v napravi dovoljen največji električni tok, ki se lahko pojavi med obratovanjem, ne da bi bila prekoračena njena temperatura;

40) tokovno razmerje IA/IN je razmerje med zagonskim tokom IA in nominalnim tokom IN, pri čemer se meri tok IA takoj, ko se praktično konča prehodni pojav;

41) minimalni tok vžiga je najmanjši tok, pri katerem lahko iskra v ustreznih pogojih ob določeni verjetnosti vžiga vžge najbolj vnetljivo eksplozivno zmes;

42) minimalna energija vžiga je najmanjša energija, ki lahko v ustreznih pogojih in ob določeni verjetnosti vžiga vžge najbolj vnetljivo eksplozivno zmes;

43) površinska razdalja (prevodna steza) je minimalna razdalja med neizoliranimi deli pod napetostjo, merjenimi ob površini izolatorja;

44) zračna razdalja je najkrajša pot, merjena z razpeto nitjo, po kateri lahko nastane prehod toka ali preboj;

45) zaščitna reža je mesto, kjer se stikajo pripadajoče površine različno med seboj sestavljenih delov okrova, na katerem se pojavlja plamen eksplozije od notranje na zunajno stran;

46) dolžina zaščitne reže je najkrajša dolžina reže, vzdolž katere je določena širina reže, in se meri od notranje do zunajne strani nепrodornega oklopa okrova;

47) širina zaščitne reže je presledek med pripadajočima površinama, ki tvorita to režo. Za vsejaste površine je širina reže razlika med dvema pripadajočima premeroma;

48) maksimalna eksperimentalna zaščitna reža je reža, katere dimenzijs so dobljene s posebej določenimi eksperimenti;

49) maksimalna statistična zaščitna reža je reža iz 47. točke tega člena, za katero je bila uporabljena teorija statistike;

50) maksimalno dopustna obratovalna reža je reža, katere velikosti med uporabo naprave v obratovanju nikakor ne smejo biti prekoračene;

51) maksimalna reža je najširša reža, ki jo je mogoče predvideti pri konstrukciji in izdelavi naprav.

IV. PROJEKTIRANJE, IZVEDBA IN NADZORSTVO**10. člen**

Vsek nov električni postroj mora biti izdelan po projektu, ki ga je potrdilo ustrezeno po oblaščeno strokovno telo. Projekt takega postroja mora vsebovati vsaj:

- 1) opis področja obratovanja s temološkim procesom;
- 2) tehnični opis električnih postrojev, naprav in instalacij z vsemi potrebnimi karakterističnimi podatki;
- 3) podrobni načrt prostorov, v katerih se nameščajo postaviti električne naprave in instalacije;
- 4) podrobni načrt električnih instalacij;
- 5) tripolno električno shemo postroja;
- 6) shemo delovanja daljinskega krmiljenja, če naprava ni tipizirana;
- 7) račun vsega postroja od točke napajanja do vseh porabnikov, padec napetosti, tehnično obremenitev, kontrolo obremenitve pri kratke in stiku skladno z veljavnimi tehničnimi predpisimi;
- 8) opis vseh predvidenih varstvenih ukrepov;
- 9) specifikacijo opreme in predračun stroškov.

11. člen

Preden se začnejo dela, je treba po veljavnih predpisih o graditvi investicijskih objektov zahtevati od ustreznega pooblaščenega strokovnega telesa, naj opravi pregled in da dovoljenje za postavljanje in izvajanje električnih postrojev, naprav in električnih instalacij.

Prvi odstavek tega člena velja tako za nove postroje kakor tudi za spremembe in dopolnitve obstoječih postrojev.

Po zgraditvi novih postrojev oziroma po rekonstrukciji obstoječih postrojev se mora opraviti tehnični pregled in dobiti dovoljenje za uporabo od organa, ki je dal dovoljenje za izvedbo. Izveditor mora priložiti tudi načrte o izvedbi glede na dejansko stanje.

12. člen

Za vsak električni postroj v prostorju, v katerih se dela z eksplozivi, mora obstojati polna dokumentacija. Ta dokumentacija mora biti na tekočem in ustrezeni dejanskemu stanju, ter obsegati vselej:

- 1) shemo napajanja visoke napetosti vseh transformatorskih postaj in visokonapetostnih vodov s tehničnimi podatki in situacijskim načrtom;
- 2) shemo napajanja nizke napetosti za vsa nizkonapetostna omrežja in instalacije s situacijskim načrtom, podrobnim načrtom električnih instalacij in tehničnimi podatki;
- 3) kartoteko električnih strojev in porabnikov, kakor tudi vodov v obratovanju in v rezervi, z vsemi tehničnimi podatki o prevzemu, kontroli, popravilih in v kraju uporabe. Voditi jo je treba splošni vodja elektronslužbe pa jo mora vsak mesec kontrolirati;
- 4) evidenco o stanju prehodne upornosti ozemljil in omrežja oziroma naprav, zaščitne in strelovodne ozemljitve z rezultati merjenja, ki ga je treba opravljati vsaj vsakih 12 mesecev v teh vremenskih obdobjih in po vsakem udarcu strele v instalacijo ali objekt;
- 5) evidenco o rednih in izrednih regledih, ki jih organizacija združenega dela opravlja po svojem pravilniku.

13. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, v katerih se dela z eksplozivi, morajo določiti odgovornega elektrotehničnega strokovnjaka za električne postroje, da vodi učinkovito nadzorstvo nad njimi.

Strokovnjak iz prvega odstavka tega člena dolga delo, ki se nanašajo na vzdrževanje, popravila, dopolnitve in izpopolnjevanje električnih postrojev ter skrbib za pravočasnost pregledov in ažurnost dokumentacije.

14. člen

Električne postroje, naprave in instalacije iz 1. člena tega pravilnika sme izvajati samo organizacija združenega dela, ki je registrirana za tako dejavnost in ima ustrezen, za takšna dela specializiran strokovni kader.

V. IZVAJANJE ELEKTRIČNIH POSTROJEV, NAPRAV IN INSTALACIJ**15. člen**

Tehnična dokumentacija za nove električne postroje in električne postroje, pri katerih se opravi bistvena rekonstrukcija, ki bi mogla povzročiti aktiviranje eksplozivov ali njihovih sestavnih snovi, se izdela po veljavnih predpisih.

16. člen

Električne postroje, zaščitene v »Eks« izdelavi, sme montirati, rekonstruirati, popravljati in vzdrževati samo tisti, ki je usposobljen za izvajanje takšnih del in ima elektrotehnično strokovno izobrazbo s preverjenim znanjem s področja tehničnih in varnostnih predpisov ter jugoslovenskih standardov, ki urejajo tvarino za dejavnost te vrste. Znanje operativnega osebja se mora pri ustreznih strokovnih organizacijah preveriti vsaka tri leta in po vsaki spremembi omenjenih predpisov oziroma standardov v navedenem roku.

17. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, ki delajo z eksplozivi, morajo imeti pravilnik o delu z električnimi postroji oziroma o delu na omenjenih postrojih.

Organizacije iz prvega odstavka tega člena morajo imeti tudi pravilnik o evidenci navedenih del za nove gradnje, rekonstrukcije, popravila in vzdrževanje omenjenih postrojev. V njem morajo biti določeni tudi obvezni občasni pregledi brezhidnosti omenjenih postrojev s tem, da roki ne smejo biti daljši od enega leta.

18. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, ki delajo z eksplozivi, morajo voditi poseben dnevnik o opravljenih delih na električnih postrojih, napravah in instalacijah.

V dnevnik se vpisujejo vsak dan tudi vsi dnevni, tedenski ali letni pregledi, ki so v pravilniku organizacije združenega dela oziroma druge organizacije določeni kot obvezni. V dnevnik se vpisujejo tudi manjša dela (na primer: izmenjava varovalk, naravnavanje zaščitnih refejev, spremembe zveznih shem in instalacijskih načrtov itd.).

VI. SPLOŠNI UKREPI ELEKTRIČNE VARNOSTI**19. člen**

Za vsako električno napravo, ki se uporablja v prostoru, ogroženem od eksplozivov, mora biti varno in dostopno mesto, s katerega se z lahkoto doseže komandna tabla in, če je potrebno, z enostavnim gibom izklopi oziroma prekine tokokrog.

Pri tem se mora ničeln oziroma neutralni vodnik ali ozemljilo prisilno vklopiti skupaj in hkrati z drugimi faznimi vodniki. Ničeln vod se ne sme vklopiti, če tega ne dovoljuje uporabljeni način zaščite pred previsoko napetostjo dotika.

20. člen

Da bi se električna naprava izklopila iz omrežja, je dovoljena uporaba vtiča.

Vtič je dovoljeno uporabljati pri napravi, ki iz omrežja do 250 V proti zemlji ne jemlje več kot 16 A oziroma pri enosmernem toku več kot 10 A.

21. člen

Vse električne naprave je treba zaščititi pred vodo in vlogo ter električnimi, mehanskimi, kemičnimi in termičnimi vplivi tako, da sta pri predpisani uporabi zagotovljeni popolna obratovalna varnost in zaščita pred eksplozijo.

22. člen

Vodi za priključevanje električnih naprav in prenosnega električnega orodja, ki se lahko premeščajo, morajo biti razporejeni tako, da so čim bolj zaščiteni pred mehanskimi poškodbami in kemičnimi vplivi.

23. člen

Glede zaščite električnih postrojev v stavbah in drugih objektih pred atmosferskimi prenapetostmi in udarcem strele veljata pravilnik o tehničnih predpisih o strelvodih (»Uradni list SFRJ« št. 13/68) in pravilnik o tehničnih ukrepih za zaščito elektroenergetskih postrojev pred prenapetostjo (»Uradni list SFRJ« št. 7/71).

VII. POSEBNI UKREPI ELEKTRIČNE VARNOSTI**24. člen**

Električne postroje (Eks postroje) je treba projektirati, izvajati in vzdrževati tako, da ne morejo nastati nevarni električni naboji, ki bi lahko kakorkoli povzročili električne iskre in vžgali eksplozive.

25. člen

Na mestih, ki so ogrožena od eksplozivov, se smejo poleg električnih postrojev iz 24. člena tega pravilnika uporabljati fudi električni postroji, izvedeni v tehniki vrstah zaščite, in sicer:

1) »nepredorni oklop«, označba (St) II. B — najmanj za skupino plinov »B«;

2) »polnjenje s plini«, označba (Sp) II;

3) »povečana varnost«, označba (Ss) II, če so izvedeni v mehanski zaščiti IP 43 oziroma pri električnih strojih vsaj v zaščiti IP 33, priključne omarice pa v zaščiti IP 43;

4) »lastna varnost«, označba (Si) II, če obratujejo tudi električne naprave skupaj s tokokrogom (ki so z njimi zvezani), vendar z majhno električno energijo, ki ne more povzročiti eksplozije.

26. člen

Pri vseh električnih postrojih in napravah, ki so grajeni za mesta, ogrožena od eksplozivnih zmesi plinov, in se uporabljajo na takih mestih, morajo biti odpbine za dovajanje morebitne kondenzirane vlage oziroma vode, izvedene tako, da ne more prah v notranjost omenjenih postrojev in naprav.

27. člen

Pokrov in zaščitni oklop električne naprave morata biti izdelana iz takega materiala, ki pod udarci s kovinskim predmetom ne povzroča isker.

28. člen

Z ustreznou izvedbo oziroma ustreznou obliko zunanjih površin električnih naprav je treba preprečiti oziroma otežkočiti usedanje prahu ali kapljic eksploziva in hkrati olajšati čiščenje teh delcev z navedenih površin.

29. člen

Električne iskre, ki bi lahko vžgale eksplozive ali njihovo usedlo plast, se ne smejo ustvarjati na mestih, na katerih bi mogle povzročiti vžig eksploziva.

30. člen

Električne naprave smejo biti vgrajene samo na površinah in mestih, na katerih temperatura eksploziva ne more preseči določene mejne temperature.

31. člen

Mejna temperatura iz 15. točke 9. člena tega pravilnika sme znašati največ 120°C pri vseh eksplozivih, pri katerih je temperatura vžiga oziroma razpadanja 180°C ali več.

Za eksplozive s temperaturo vžiga oziroma razpadanja pod 180°C je treba električne naprave izdelati po posebnih merilih.

32. člen

Za varnost pri obratovanju je treba uporabo električnih obratovalnih sredstev v prostorih, ogroženih od eksplozivov, omejiti na najmanjšo možno mero.

33. člen

Organizacije združenega dela ali druge organizacije morajo v svojem pravilniku določiti, katera električna obratovalna sredstva (električne obdelovalne naprave, vrtljni stroji, instrumenti ipd.) so dovoljena v prostorih, ogroženih od eksplozivov, in v katerih primerih.

34. člen

Ni dovoljeno postavljati naprav za razdelitev električne energije, varovalk, oljnih odklopnikov, sredstev za zagon motorja, kondenzatorjev in pribora za podaljševanje vodov, če gre za prostore iz 32. oziroma 33. točke tega pravilnika.

VIII. POSEBNE DOVOLJBE**1. Elektromotorji****35. člen**

Dovoljena je le uporaba kratkostičnih elektromotorjev, ki so izvedeni vsaj v mehanski zaščiti »IP 44« s kotalnimi ležaji. Priključna omara mora biti izvedena vsaj v mehanski zaščiti »IP 4x«.

Elektromotorje je treba pred preobremenitvijo zaščititi v vseh fazah z zaščitnim motornimi stikali ali s sredstvi enake vrednosti. Odpornine za vhod zraka za hlajenje je treba zaščitno zamrežiti, odpornine teh mrež pa morajo ustrezati mehanski zaščiti z oznako »IP 20«.

Pred preobremenitvijo ni nujno zaščititi elektromotorjev, ki zdržijo trajni zagonski tok in se pri tem ne segrejejo nad dopustno mejo.

Vsi elektromotorji morajo biti zaščiteni pred kratkim stikom.

36. člen

Lopatica ventilatorja za hlajenje mora biti konstruirana tako, da ne more priti v dotik z okrovom elektromotorja in s tem povzročiti skrenja.

2. Transformatorji, kondenzatorji in usmerniki**37. člen**

Za transformatorje, kondenzatorje in usmernike veljajo teles določbe:

1) dovoljeno je uporabljati transformatorje, kondenzatorje in usmernike samo kot naprave za merjenje, regulacijo in krmiljenje;

2) dovoljena je njihova obremensitev do 50% nazine moči, največja dovoljena nazivna moč pa znaša 2 kVA;

3) kondenzatorji morajo biti izrajeni za nazine napetosti, ki je za 100% večja od obratovalne napetosti;

4) suhi usmerniki morajo biti izrajeni za nazine napetosti, ki je za 25% večja od obratovalne napetosti. Dovoljena je uporaba zaščitnih transformatorjev za majhno napetost.

3. Stikala in krmilne naprave**38. člen**

Glede stikal in krmilnih naprav veljajo teles določbe:

1) v prostorih, ogroženih od eksplozivov, je vgrajevanje stikal in krmilnih naprav prepovedano, in sicer:

a) stikal tokokrogov za razsvetjava do 1000 VA, vendar ne več kot 16 A obratovalnega toka;

b) krmilnih, manjih, in pomožnih stikal za obratovalna sredstva do 1000 VA, vendar ne več kot 16 A obratovalnega toka;

c) stikal za elektromotorje in druge induktivne porabnike do 1000 VA, vendar ne več kot 16 A obratovalnega toka;

d) stikal za druge obratovalne porabnike do 3000 VA, vendar ne več kot 16 A obratovalnega toka;

e) stikal in pretiskal za merilne naprave;

2) živo-srebrna in vakuumnska stikala ni dovoljeno obremeniti z več kot 25% njihove nazine moči za vklapljanje in izklapljanje oziroma največ do 250 VA;

3) pri uporabi stikal, ki so pretežno obremenjena z induktivnimi tokokrogovi, so obvezni ukrepi, s katerimi se prepreči nastajanje nevarnih prenapetosti.

4. Termične naprave in ogrevalne naprave**39. člen**

Priključevanje termičnih naprav in ogrevalnih naprav je dovoljeno samo, če so te trajno pritrjene oziroma jih pod napetostjo ni mogoče premeščati. Te naprave je treba postaviti tak, da je zagotovljeno neovirano odvajanje topilote. Za druge primere veljajo predpisi o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, in tehnični predpisi o konstrukciji izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi.

5. Sušilne naprave**40. člen**

Praviloma je dovoljeno uporabljati samo sušilne omare, ki so trajno pritrjene tako, da jih ni mogoče premeščati.

Ce ne glede na prvi odstavek tega člena proizvodnja zahteva, da se te omare premeščajo, mora biti njihov pomožni dovod ali kabel dobro pritrjen in trajno priključen na sušilno omaro.

Sušilnih omar ni dovoljeno priključevati z vtiči ali natikali. V pomožne priključne vode ni dovoljeno vgrajevati stikal. Pri sušilnicah z naravnim zračenjem morajo biti grelniki popolnoma ločeni od koristnega prostora tako, da delci eksplozivov ali eksplozivnih snovi ne morejo do grelnika (zapiranje najmanj IP 54). Grelniki morajo biti razporejeni tako, da je temperatura v koristnem prostoru na vseh mestih enakomerna.

41. člen

Temperatura na delih zida koristnega prostora, ki je najbližji grelnikom, ne sme na začetku segrevanja oziroma med obratovanjem prekoračiti temperaturo nad 15°C oziroma dveh tretjin temperature, na kateri se začne eksploziv razpadati.

42. člen

Sušilnice z umetnim zračenjem smejo delovati samo s strujanjem svežega zraka. Pri tem je treba grelnike blokirati in zračiti tako, da se morejo vklopiti samo, kadar zračenje deluje.

V sušilnico se mora uvajati čist zrak brez delcev eksplozivov.

43. člen

Na sprednji strani sušilnice morajo biti kontrolne svetilke, ki svetijo, kadar sušilnica obravlja oziroma kadar temperaturni regulator vklopi grelnike.

44. člen

Sušilnice morajo imeti na vidnem mestu termometer, ki kaže temperaturo najtoplejšega mesta v koristnem prostoru. Termometer ne sme biti na vratih.

45. člen

Sušilnice morajo imeti zaneljiv avtomatični regulator temperaturе z občutljivosjo največ do $\pm 2^{\circ}\text{C}$. Regulacija temperature mora delovati prek naprav, ki so zaščitene pred mehanskimi poškodbami in pri katerih ne more priti do odprtega iskrenja (na primer z živošrebrnim stikalom). Temperaturni regulator mora biti tako izdelan, da ga nepoklicani ne morejo naravnati.

46. člen

Ob regulatorju temperature mora biti tudi kontrolnik temperature, ki izklaplja gretje in daje signal za nevarnost, brž ko se delovna temperatura dvigne za 15°C . Regulator temperature je treba blokirati s kontrolnikom temperature, da bi se z regulatorjem naravnala hkrati ustreza temperatura in kontrolnik temperature.

6. Električna ročna spajkala, varilne priprave in druge termične priprave

47. člen

Električna ročna spajkala, varilne priprave in druge termične priprave je dovoljeno priključevati oziroma uporabljati samo z dovoljenjem pristojne elektroenergetske inspekcije in inspekcijske dela.

Pri delu s temi pripravami veljajo telesno določbe:

1) temperature površine grelnikov in priprav za segrevanje na mestih, ki so dostopna eksplozivom ali eksplozivnim snovem, ne smejo prekoračiti 120°C . Ta pogoj se zagotovi z načinom konstrukcije ali z ustreznimi zaščitnimi napravami (na primer z avtomatičnimi kontrolniki temperature);

2) površina priprav za segrevanje in grelnikov mora biti gladka, tako da jo je mogoče z lahko in hitro snažiti. Uporaba cevi z reberi ali podaljški ni dovoljena;

3) termične naprave, ki so polnjene s tekočinami, morajo imeti kazalec nivoja, da ga je mogoče od zunaj lahko opaziti;

4) na vseh termičnih pripravah iz 3. točke drugega odstavka tega člena morajo biti vidne tablice z naslednjim oznakom: »Priprava se smesta priključiti samo, kadar je napolnjena s tekočino«. Nivo tekočine je treba v rednih časovnih presledkih preverjati. Temperaturo, ki prepuščajo tekočino, se morajo takoj zamenjati. Paziti je treba na nevarnost zmrzovanja.

7. Vtiči in vtičnice

48. člen

Vtiče in vtičnice je dovoljeno postavljati in nameščati samo s pripadajočimi stikali za blokiranje, tako da je mogoče vtič vtičati in iztiskati samo pri breznapetostnem stanju. Vtič se vtiča v vtičnico od spodaj navzgor pod kotom največ 30° proti navpični. Vtičnice morajo imeti pokrove, ki se avtomatično zapirajo.

8. Svetilke

49. člen

Mehanična zaščita armatur za svetilke mora biti izvedena vsaj z zaščito pred vdotorom prahu in vodo, ki škropi, t. j. »IP 54« po tehničnih predpisih o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi.

Armature svetilk morajo biti opremljene z zaščitnim steklom. Dovoljena je uporaba stekla ali druga prozornega materiala, ki je mehansko, termično in kemično dovolj odporen. Na vseh svetilkah mora biti na dobro vidnem mestu označena največja doveljena jakost vžiga v wattih.

50. člen

Svetilke morajo biti opremljene z zaščitno košarico ali mrežo. Na kovinske zaščitne košarice je treba postaviti zaščitno oblogo iz mehke gume ali ustreznega materiala ali jih vsaj z takim materialom prevleči. Pri svetilkah, ki so nameščene tako, da ni nevarnosti mehanske poškodbe, ni potrebna zaščitna košarica.

51. člen

Razdalja zaščitnega stekla od svetilke mora znati najmanj $1,5\text{ mm}$ za okove E 10 in E 14. Pri večjih okovih se razdalja določa po tehničnih predpisih o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki je sestavni del pravilnika o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi.

52. člen

Zaščitna košarica in steklo se smeta snemati samo s posebnim orodjem in pri breznapetostnem stanju armature.

53. člen

Mejna temperatura na mestih zunanjih površin svetilk, ki se najbolj grejejo, ne sme v nobenem primeru presegati 120°C .

54. člen

V armaturah svetilk ni dovoljeno nameščati okovov s stikali. Ročne prenosne svetilke morajo biti opremljene z zaščitno košarico oziroma mrežo.

55. člen

Dovoljena je uporaba žarnic z dvojno vijačnico, vendar samo, če so vanje vdelane varovalke.

56. člen

Prenosne ročne svetilke in svetilke na delovnih mestih morajo biti opremljene z žarnicami, ki lahko vzdržijo udarce in tresljaje.

Ročne svetilke za osvetljevanje posod, kadi, cistern ipd. se smemo priključevati samo na majhno napetost. Vsaka posamezna svetilka mora biti posebej priključena na zaščitni transformator z ločenim primarnim in sekundarnim navitjem.

57. člen

Tehnične karakteristike svetilk z lastnim virom napetosti morajo ustrežati JUS N.S8.

58. člen

Za druge primere, ki niso urejeni v tem razdelku, velja 12. točka predpisov o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi.

9. Kabli in vodniki

59. člen

Kabli, ki niso položeni v zemljo morajo imeti ovoj iz materiala, ki je obstojen v ogriju.

60. člen

Dovoljena je uporaba kablov, vodov in vodnikov, ki so navedeni spodaj in ustrezajo jugoslovanskim standardom.

Treba je izbrati kable in vodnike, ki so odporni proti kemičnim in termičnim vplivom na mestu uporabe, in sicer:

1) kabli IPO 00 do IPO 33 po JUS N.C5.020 in PO 00 do PO 28 oziroma PP 00 do PP 48 in EP 48 po JUS N.C5.220. Ti kabli so lahko tudi brez kovinskega plastiča;

2) instalacijske vodnike P/F, P/J, P/MJ in P/MF po JUS N.C3.202 do N.C3.205 (samozomare, telekomunikacijske in merilne vode);

3) instalacijske vodnike PP in PP/J po JUS N.C3.220 in N.C3.302;

4) instalacijske vodnike GN/A in GN/JA po JUS N.C3.405 in N.C3.406;

5) vodnike z gumijasto in plastično izolacijo G in P po jugoslovanskih standardih.

Za telekomunikacijske vode in vode, ki so namenjeni za priključitev merilnih prav, se smejo razen kablov, vodov in vodnikov iz drugega odstavka tega člena pod 1) do 5) uporabljati tudi kabli s kovinskim plastičem TC 10 po JUS N.C4.10 in priključne vrvice TG 00 do TG 50 po JUS N.C2.300 do N.C2.350.

Aluminijski vodniki pri energijskih kablih in vodih morajo imeti prelez najmanj 15 mm². Uporaba golih aluminijskih vodnikov ni dovoljena.

IX. IZBIRA EKSPLOZIJSKE ZAŠČITE ELEKTRIČNIH POSTROJEV V PRIMERIH NJIHOVE NORMALNE IZVEDBE

61. člen

Izvedba eksplozijске zaščite električnih postrojev v primerih njihove normalne izvedbe je prikazana v pregledu izbire eksplozijске zaščite električnih postrojev (v nadaljnjem besedilu: pregled), ki je objavljen skupaj s tem pravilnikom in v njegov sestavni del.

Ce se izdelava postroja ali delo ni postopki razlikujejo od običajnih, je treba eksplozijsko zaščito izbrati ustrezeno pregledu.

V pregledu so označbe eksplozijke zaščite označene s temi kraticami:

1) (Eks) = eksplozijsko varni postroji v smislu tega pravilnika;

2) (S) = eksplozijsko zaščita v smislu predpisov o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, ki so sestavni

del pravilnika o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, in v smislu jugoslovanskega standarda JUS N.S8;

3) poljubno = izraz, ki označuje, da ni nujno, da bi bile električne naprave in instalacije eksplozijsko zaščitene, vendar morajo ustrežati veljavnim elektrotehničnim predpisom in standardom;

4) poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore = izraz, ki označuje, da ni nujno, da bi morale električne naprave in instalacije ustrežati veljavnim predpisom o eksplozijski zaščiti, pač pa morajo biti grajene po veljavnih predpisih za vlažne prostore, s pristavkom, da goji izolirani vodi ne smejo biti dosegljivi z roko ali uporabljeni za zaščitne vode.

V pregledu so poleg kratic, kjer je to potrebno, navedene tudi posameznosti s sklicevanjem na ustrezone člene tega pravilnika.

X. PREIZKUŠANJE IN VZDRŽEVANJE

1. Preizkušanje

62. člen

Eksplozijsko zaščitene električne naprave (S) in eksplozijsko varni električni postroji (Eks) se preizkušajo s tipskim preizkusom in posamičnim preizkusom.

Tipsko preizkušanje se opravi s preizkušanjem le nekaterih električnih naprav, vzetih iz serijske proizvodnje, če imajo ti proizvodi samo označbo tipa (ne pa tudi zaporedno številko) in označbo tovarniške zaporedne številke.

Ce imajo električne naprave iz drugega odstavka tega člena tudi zaporedno številko označbe tipa, se preizkusi vsaka proizvedena električna naprava posebej.

Glede tipskega in posamičnega preizkušanja za izdajo tipskega in posamičnega atesta ter glede postopka za eksplozijsko varne električne naprave z označbo (Eks) veljajo tehnični predpisi o konstrukciji. Izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi.

63. člen

S tipskim preizkušanjem je treba ugotoviti eksplozijsko zaščito in eksplozijsko varnost tipov električnih naprav, ki so označeni z označbo (S) ali označbo (Eks). O preizkusu se izda tipski atest.

64. člen

S preizkušanjem posamičnih naprav, ki imajo označbo (S) ali (Eks), je treba ugotoviti eksplozijsko zaščito in eksplozijsko varnost vsake posamezne naprave domače ali tuje izdelave. To preizkušanje je treba opraviti na novih električnih napravah, popravljenih električnih napravah in električnih napravah, katerih eksplozijsko zaščita ali eksplozijsko varnost je vprašljiva.

65. člen

Eksplozijsko brezhibne električne naprave, preizkušene po 64. členu tega pravilnika, označi S-komisija z označbo (S) ali z označbo (Eks) in dene naploščico o preizkusu z podatki po 10. in 11. členu tega

pravilnika ter podatki iz 15. poglavja, predpisov o električnih napravah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi, ki so sestavni del pravilnika o električnih najavah na nadzemnih mestih, ogroženih od eksplozivnih zmesi.

Električne naprave, ki je množično izdelujejo in imajo tipski atest, nimajo pa proizvajalčeve številke, se označujejo z označbo (Eks) ali označbo (S), vendar se nanje ne dene ploščici s podatki o preizkušu, temveč samo rumeni odтisek: »(Eks) preizkušeno« ali »(S) preizkušeno«.

66. člen

Kupci tujih električnih naprav morajo pred nakupom zahtevati od S-komisije mnenje o njihovi eksplozijsko varni zaščiti.

2. Vzdrževanje

67. člen

Eksplozijsko varne električne naprave smejo vzdrževati in popravljati samo strokovne osebe, ki so pooblašcene za taka dela skladno s 4., 13. in 16. členom tega pravilnika.

Strokovne osebe iz prvega odstavka tega člena določi organizacija združenega dela oziroma druga organizacija v svojem pravilniku.

68. člen

Osebe, ki jim je treba pisorno poveriti vzdrževanje električnih naprav morajo posebej paziti na to, da je eksplozijsko varna zaščita električnih naprav v redu. Njihova dolžnost je skrbeti o ažurnosti pregledov naprav in o rokih njihove izvršitve.

Ugotovljeno stanje mora biti vpisano v posebno knjigo pregledov.

69. člen

Prepovedana so dela pri vzdrževanju, popravilih in uravnavanju električnih naprav eksplozijsko varne zaščite, dokler so pod napetostjo, dela v zvezi z zamenjavo njihovih varovalk, žarnic, grelnih teles ipd., kakor tudi dela pri naravnovanju funkciranja zaščitnih relejev in zaščitnih avtomatov.

70. člen

Stične površine, varnostne reže v zaščiti neprodornega oklopa in drugi podobni deli za zapiranje, morajo biti vselej čisti in prenizani s tankim slojem maziva brez kislin ali drugih sestavin, ki razjedajo površino.

71. člen

Vijaki, ki držijo okrove in pokrove, kakor tudi električne naprave za temelje, zidove ali strojne konstrukcije, morajo biti priviti s posebnim ključem in z določenim pritiskom, da se prepreči poškodba navoja. Ti vijaki morajo biti zavarovani z vzmetsko podložko ali s podobnimi varovali, da ne popustijo.

72. člen

Na ogroženih mestih je dovoljeno odpirati zaščitne okrove električnih naprav le tedaj, če so vsi deli naprave v okrovu brez napetosti, poleg tega pa učinkovito zaščiteni pred dotikom.

Ne glede na prvi odstavek tega člena je osebam, ki dobro poznajo električno napravo, pod nadzorstvom

strokovne osebe dovoljeno, da pustijo vhodne sponke električne naprave pod napetostjo, da bi kontrolirala stanje napetosti, pri čemer pa mora biti napetost izklopljena v drugih delih naprave.

73. člen

Na eksplozijsko varno zaščitenih električnih postrojih ni dovoljeno spremeniti ničesar, kar bi utegnilo zmanjšati njihovo eksplozijsko zaščito. Na eksplozijsko varni zaščiti niso brez poprejnjega mnenja S-komisije dovoljene nobene spremembe.

Prvi odstavek tega člena velja tudi za eksplozijsko zaščitene električne postroje na mestih, ogroženih od eksploziva.

74. člen

Delavnice, ki popravljajo eksplozijsko varne ali eksplozijsko zaščitene naprave, morajo na njihov okrov pritrdiri ploščico z navedbo popravila.

Popravila morajo biti vpisana v knjigo pregledov in v knjigo popravil in se obvezno vpisujejo v kartoteko zadevne naprave. Ta kartoteka se mora voditi sproti, preden se popravljena naprava spravi v skladnišče oziroma odpravi v obrat.

Ta člen velja tudi za delavnice, ki opravljajo popravila za lastne obrate.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

75. člen

Tehnične karakteristike električnih postrojev, ki so na dan uveljavitve tega pravilnika v obratovališčih, v katerih se dela z eksplozivi, je treba v enem letu od omenjenega dne spraviti v sklad z določbami tega pravilnika.

Prvi odstavek tega člena se smiselnouporablja za dokumentacijo in načrte električnih postrojev iz omenjenega odstavka.

76. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, ki imajo obratovališča in druge prostore, v katerih se dela z eksplozivi, morajo v 30 dneh določiti strokovne osebe iz 13., 16. in 67. člena tega pravilnika, v 90 dneh pa sprejeti pravilnik ustrezno 17. členu tega pravilnika. Navedena roka začneta teči od dneva uveljavitve tega pravilnika. Za postroje, ki so omenjenega dne v obratu, veljajo 4., 13., 15., 16. in 18. člen tega pravilnika. Če se ugotovi, da za posamezen električni postroj ni tehnične dokumentacije oziroma da ta ni v skladu s tem pravilnikom, je treba ravnati tako, kot je v tem pravilniku predpisano za nove postroje.

77. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

10 št. 718.
Beograd, 22. februarja 1974.

Zvezni sekretar za gospodarstvo:
Boško Dimitrijević s. r.

**PREGLED IZBIRO EKSPLOZIJSK: ZAŠČITE ELEKTRIČNIH POSTROJEV V PRIMERIH NJIHOVE
NORMALNE IZVEDBE
(61. člen pravilnika)**

Zap. štev.	Vrsta eksplozivā in opis mesta	Nevarnosti	Dovoljene električne naprave in instalacije oziroma dovoljeni način njihove zaščite
1	2	3	4
1. Crni smodnik in njemu podobni eksplozivi			
Mesta:			
1) prostori za mešanje, drobljenje, ribanje, gnetenje, zrnjenje, presva- nje, poliranje, navijanje	Fin lahko vnetljiv prah	Pretikala za merilne naprave: (Eks), 1. točka 38. člena pod d).	
2) vmesna skladišča za smodnik v so- dih, vrečah itd.	Fin lahko vnetljiv prah	Stikala: (Eks), 38. člen	
3) prostori za pakiranje	Majhna količina prahu	Svetilke: (Eks), 49. člen	
4) skladišča za odpravljanje pripravljenega pakiranega smodnika		Merilni instrumenti: (Eks)	
		Svetilke: (Eks), 49. člen	
2. Brezdimni nitrocelulozni smodnik brez topili			
Mesta:			
1) skladišča nitroceluloze, vlaženi z vodo in topilom	Nevarnost je podana, če se nitroceluloza posuši	(S) Vsa vlažilna sredstva z plameniščem pod 21°C. Pri drugih vlažilih poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore	
2) prostori za odstranjevanje mašine ipd. z alkoholom, za gnetenje, stiskanje in predhodno sušenje	Eksplozivne zmesi vnetljivih par z zrakom	(Eks) ali (S)	
3) prostori za rezanje, presevanje in sušenje v vakuumu	Eksplozivne zmesi vnetljivih par z zrakom in smodnikov prah	(Eks) ali (S)	
4) prostori za vlaženje	Suh smodnikov prah	(Eks)	
5) prostori za sušenje, grafitiranje, resevanje, odstranjevanje prahu	Prah	(Eks)	
6) vmesna skladišča, prostori za pa- kiranje		(Eks)	
7) skladišča za odpravo pripravljenega pakiranega smodnika		Kabli in vodniki — stikala, svetilke: poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore	
3. Brezdimni nitroglicerinski smodnik brez topila			
Mesta:			
1) skladišča za vlažne surovine	Nevarnost pri izsušitvi	(Eks)	
2) prostori z napravami z ribanjem in gnetenje, valji, stiskalnicami in delčastimi stiskalnicami	Nevarnost pri izsušitvi	(Eks)	
3) prostori za rezanje, sušenje, grafitiranje, presevanje, rezanje stiskalnih delov	Prah	(Eks)	
4) vmesna skladišča, prostori za le- šanje	Možnost vdora prahu	(Eks)	
5) prostori za pakiranje		(Eks)	
6) skladišča za odpravo pripravljenega pakiranega smodnika		Poljubno, naprave in instalacije kot pri zaporedni številki 2. pod 7)	
4. Pikrinska kislina			
Mesta:			
1) prostori za nitriranje, razredčenje, pranje	Z vodo razredčena kislina	(Eks)	

1	2	3	4
2) prostori za sušenje, presevanje in pakiranje	Prah, pikrati	(Eks)	
3) vmesna skladišča	Prah, pikrati	(Eks)	
4) skladišča za odpravo pripravljene pakirane pikrinske kisline			Poljubno, naprave in instalacije kot pri zaporedni številki 2 pod 7)
5. Trinitrotoluol in podobne aromatične nitro spojine			
Mesta:			
1) prostori za mononitriranje	Eksplozivne zmesi par z zrakom	(S)	
2) prostori za binitriranje in trinjtriranje, oddelek za pranje, vmesno skladišče odlitih zdelek, prostori za sušenje v vakuumskem kotlu	Eksplozivne zmesi par z zrakom in sublimati	(Eks) ali (S)	
3) prostori za granuliranje, mletje, sušenje, prostori za jekiranje	Prah		Stikala in krmilne naprave, termične naprave, naprave za sušenje: (Eks), 38., 39. in 40. člen Svetilke: (Eks), 49. člen Merilni instrumenti: (Eks) (Eks) ali (S)
4) prostori za prekristaliziranje z gorljivimi topili	Eksplozivne zmesi par z zrakom		
5) vmesna skladišča	Prah	(Eks)	
6) skladišča za odpravo pripravljenega pakiranega eksploziva			Poljubno, naprave in instalacije kot pri zaporedni številki 2 pod 7)
6. Nitropentaheksogen in podobne nitro spojine			
Mesta:			
1) prostori za nitriranje in pranje, vmesna skladišča	Vlažen eksploziv	(Eks)	
2) prostori za prekristaliziranje z vnetljivimi topili	Eksplozivne zmesi par z zrakom	(Eks) ali (S)	
3) prostori za sušenje, presevanje in pakiranje	Prah		Kot pri zaporedni številki 5 pod 3)
4) vmesna skladišča	Prah		Poljubno, naprave in instalacije kot pri zaporedni številki 2 pod 7)
5) skladišča za odpravo pripravljenega pakiranega eksploziva			Kot pri zaporedni številki 2 pod 7)
7. Oljni in želatinski eksplozivi			
Mesta:			
1) prostori za nitriranje, odvajanje, pranje, naknadno ločevanje in filtriranje, skladiščenje in odvajanje vode	Oljni eksplozivi		Stikala in krmilne naprave, termične naprave, naprave za sušenje: (Eks), 38., 39. in 40. člen Vtiči in vtičnice: (Eks), 48. člen Svetilke: (Eks), 49. člen (prozorni stekleni deli, deli iz drugega materiala pa samo, če je slednji preizkušen za uporabo na omenjenih mestih). Merilni instrumenti: (Eks)
stranski prostori, ki so od prostorov za nitriranje iz drugih prostorov ločeni s sredstvi proti vdoru grobega prahu in vodnega curka (ustrezna označba I.P. 33)			(Eks)
2) prostori za pridobivanje surove smodnikove mase	Nevarnost pri izsušitvi		Svetilke: (Eks), 49. člen (mnejna temperatura 80°C, skupina vžiga T 5 po (S)). Merilni instrumenti: (Eks)
3) prostori za sušenje kolodijške volne	Eksplozivni prah		Stikala in krmilne naprave: (Eks), 38. člen
4) prostori za mešanje in grietenje			Termične naprave in ogrevalne naprave: (Eks), 39. člen Svetilke: (Eks), 49. člen Merilni instrumenti: (Eks)

1	2	3	4
---	---	---	---

- 5) prostori za patroniranje (Eks)
 6) prostori za parafiniranje, pa kiranje in vmesna skladišča (Eks)
 7) skladišča za odpravo priprave jenega pakiranega eksploziva Poljubno, vendar enako kot pri zaporedni številki 2 pod 7)

8. Eksplozivi na bazi amonijevega solitra in drugi smodniku podobni eksplozivi

Mesta:

- 1) prostori za mletje, presev nje in sušenje solitra, perklorata lesne moke itd. Prah Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore in v zaščiti pred prahom po IP 43 (za motorje IP 33, za razdelilne table IP 43)
 2) prostori za raztapljanje aron atičnih nitro spojin Sublimati, škrop-ljenje eksploziva (Eks)
 3) prostori za izdelavo eksplozivne zmesi Prah (Eks)
 4) prostori za patroniranje (Eks)
 5) prostori za parafiniranje, pa ciranje in vmesna skladišča (Eks)
 6) skladišča za odpravo priprave jenega pakiranega eksploziva Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore pri zaporedni številki 2 pod 7)

9. Kloratni eksplozivi

Mesta:

- 1) prostori za mletje in presevanje klorata Prah Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore in v zaščiti pred prahom po IP 43 (za motorje IP 33, za razdelilne table IP 43)
 2) prostori za mešanje in patroniranje Prah Kot pri zaporedni številki 8 pod 1)
 3) prostori za vlaženje kloratih eksplozivov, pakiranje in mesna skladišča Prah (Eks)
 4) skladišča za odpravo priprave jenega pakiranega eksploziva Poljubno, naprave in instalacije pa enako kot pri zaporedni številki 2 pod 7)

10. Vžigalne vrvice in vžigalne vrvice s črnim smodnikom

Mesta:

- 1) prostori za presevanje: mesna za polnjenje s črnim smodnikom Prah Pretikala za merilne naprave: (Eks), 38. člen
 2) prostori za opletanje Prah eksploziva (Eks)
 3) drugi prostori Poljubno

11. Inicialni eksplozivi

Mesta:

- 1) prostori za kuhanje živosrebnega fulminata (alkohol) Eksplozivne zmesi par z zrakom (S)
 2) prostori za usedanje in pranje Kristali eksploziva (Eks)
 3) prostori za sušenje, mešanje in presevanje, skladišča zmesi za inicjalne eksplozive s temperaturo vžiga nad 180°C Prah eksploziva Svetilke: (Eks), 49. člen
 4) prostori pred prostori, omenjenimi v 11. točki pod 3) (Eks) Merilni instrumenti: (Eks)

1	2	3	4
5) prostori za polnjenje kapic	Prah	Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore. Kabli in vodniki za vlažne prostore.	
6) prostori za stiskanje kapic	Prah	Svetilke: (Eks), 49. člen	
7) prostori za pakiranje, pregledi in za drugo delo		Merilni instrumenti: (Eks)	
8) skladišča za odpravo pripravljenih pakiranih kapic		Stikala: (Eks), 38. člen (Eks)	
9) prostori za polnjenje	Prah	Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore	
10) prostori za presevanje redno zvezzani s prostori za revizijo, pakiranje, etiketiranje in drugi prostori		Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore: kabli in vodniki, stikala, svetilke	
11) skladišča za odpravo pripravljenih in pakiranih kapic		Stikala in krmilne naprave: (Eks), 38. člen	
12) prostori za pridobivanje mase za potapljanje, potapljanje in sušenje	Prah eksplozivne plinske zmesi z zrakom	Svetilke: (Eks), 49. člen	
13) prostori za manipuliranje in drugi prostori, odpravna skladišča za pakirano blago		Merilni instrumenti: (Eks)	
		Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore	

12. Pirotehnična, signalna in svetilna sredstva

Mesta:

1) prostori za mejanje, presevanje in sušenje ter skladišča z nesi	Prah	Pretikalja za merilne naprave: (Eks), 38. člen.
2) prostori za izdelavo testaste mase z razpadanjem	Eksplozivne plinske zmesi	Termične naprave in ogrevalne naprave: (Eks), 39. člen
3) prostori za polnjenje in stiskanje	Prah	Svetilke: (Eks), 49. člen
4) delovna mesta s stiskalimi sestavki		Merilni instrumenti: (Eks)
5) prostori za sušenje lakov pri signalnih sredstvih	Eksplozivne plinske zmesi	(Eks) ali (S)
6) drugi delovni prostori in prostori za pakiranje		(Eks)
7) skladišča za odpravo pripravljenih pakiranih pirotehničnih izdelkov		(Eks)
		(S)
		Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore
		Poljubno, vendar enako kot za vlažne prostore: kabli in vodniki, stikala in svetilke

13. Smodniki za naboje

Mesta:

1) prostori za presevanje smodnika	Kot pri zaporedni številki 12 pod 1) vse (Eks)
2) prostori za polnjenje	Poljubno, polnilni stroji (Eks)
3) drugi prostori	Poljubno
4) prostori s smodnikom v odprtih posodah	(Eks)
5) drugi prostori	Poljubno

1

2

3

4

14. Raznevrstno strelivo

Mesta:

1) pripravljalni prostori	Kot pri zaporedni številki 12 pod 1)
vse (Eks)
2) skladišča prostori za pripravo in
sušenje solitra	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore in z zaščito pred vdiranjem
prahu po IP 54 (oziroma IP 33 za mo-
torje in IP 54 za razdelilne table)
3) prostori z raztopljenimi eksplozivi	Sublimati in prah
4) prostori za mehansko obdelavo	Prah
5) drugi delovni prostori, če je eksplo-
ziv v odprtih posodah	Prah
6) posode za delo s pakiranimi eksplo-
zivom za sestavljanje projektilov,
privijanje vžigalnikov itd	(Eks)
7) prostori za prevzem in odpravo ter
skladišča gotovega streliva	(Eks)
	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore
	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore

15. Eksplozivi za proizvodnjo stiskancev in vžigalnih nabojev

Mesta:

1) prostori za mešanje, pesevanje, Prah
polnjenje in merjenje	Priklučki in krmilne naprave: (Eks),
38. člen
Svetilke: (Eks), 49. člen
Merilni instrumenti: (Eks)
2) prostori za stiskanje in obrobljanje	(Eks)
3) prostori za delo s stisanci, za
vstavljanje nabojev in pat finiranje	(Eks)
4) prostori za pakiranje in prevzem ter
skladišča gotovih stiskancov in vži-
galnih nabojev	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore

16. Eksplozivi za proizvodnjo v laboratorijskih

Mesta:

1) prostori za laboratorijsko pridobivanje eksplozivov, preizkušanje, obdelavo in hrambo	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore
2) sušilnice za eksplozive	(Eks)

17. Drugi eksplozivi, če so eksplozivni pri proizvodnji ali predelavi

Mesta:

1) prostori, v katerih se zdelujejo, uporabljajo in obdelujejo tekoči eksplozivi, če je njihovo temperaturo pod 55°C ali če so segreti nad temperaturo svojega plamenila	(Eks) ali (S)
2) prostori za proizvodnjo, v katerih se uporabljajo vnešljiva toplila s plameniščem pod 55°C	(Eks) ali (S)
3) prostori za mletje, presevanje, sušenje	(Eks)
4) prostori za proizvodnjo, v katerih so suhe snovi s temperaturo vžiga oziroma razpadanja pod 110°C	Ni dovoljena uporaba električnih na-
prav brez posebnega dovoljenja
5) prostori za mešanje in nadaljnjo obdelavo	(Eks)
6) prostori za pakiranje in skladišča	Poljubno, vendar enako kot za vlažne
prostore

Tabela 1

TEMPERATURE VŽIGA IN TEMPERATURE RAZPANDANJA EKSPLOZIVOV

Eksploziv	
Amonijev klorat	130°C
Tetrazen	135° do 137°C
Zivosrebrni fulminat	150° do 165°C
Nitromananit	160° do 170°C
Kalcijev azid	180°C
Tetranitrometyl anilin	185° do 195°C
Dinitroklorhidrin	190° do 205°C
Stroncijev azid	194° do 200°C
Nitroceluloza	195° do 205°C
Barijev azid	200° do 210°C
Nitroglycerin	200° do 205°C
Pentaeritrittetranitrat	200° do 205°C
Nitroglykrol	215° do 220°C
Trinitroresorcin	220° do 225°C
Tetranitroanilin	220° do 230°C
Heksogen	230°C
Heksanitrodifenilamin	240° do 250°C
Trinitrokrezol	270° do 290°C
Svinčev trinitroresorcinat	275° do 280°C
Srebrov azid	275° do 290°C
Trinitroanisol	280° do 295°C
Trinitrotoluol	295° do 300°C
Pikrinska kislina	300° do 310°C
Amonijev perklorat	305° do 310°C
Svinčev azid	320° do 360°C
Trinitroksitol	325° do 330°C
Dinitrotoluol	330°C
Trinitrofthalalin	350° do 355°C
Trinitroklorbenzol	395°C

Tabela 2

TEMPERATURE VŽIGA IN TEMPERATURE RAZPANDANJA EKSPLOZIVOV, KI SE UPORABLJajo V OBRTI

Eksploziv	
Zelatinski dinamit	180° do 190°C
Gurdinamit	195° do 200°C
Eksplozivna želatina	202° do 208°C
Amon-Gelit 1	205° do 212°C
Eksplozivni soliter	305° do 315°C
Črni smodnik	310° do 315°C
Kloratil 1	324° do 332°C

Tabela 3

TEMPERATURE VŽIGA IN TEMPERATURE RAZPANDANJA PEROKSIDOV IN SREDSTEV ZA NAPIHUVANJE (POROFORJI)

Ime	
Nitril azoizomaslene kisline (Azo-izo-butironitril (porofor N))	102° do 105°C
Benzoilperoksid (dibenzoilperoksid)	107° do 110°C

Peroacetna kislina (peroksioacetna kislina)	110°C
Dinitrodimetilsulfid	110°C
Cikloheksanoperoksid	
(1-Oxy-1-hydroksildicyklohexilperoksid)	118° do 120°C
Butilpermaleinat — terciarni	134° do 137°C
Butilperbenzoat — terciarni	136° do 150°C
Metiletileketonperoksid	138°C
Benzolsulfohidrazid	143° do 145°C
Butilperacetat — terciarni	144° do 150°C
Bis — (terc. — Butilperoxy) — butan	150° do 158°C
Benzoldisulfohidrazid	154° do 158°C
Dinitrozopentametilentetramin	195° do 206°C

Dodatak 1

ZAŠČITA PRED DOTIKOM, DĚLOV POD NAPETOSTJO IN ZAŠČITA NAPRAV PRED VDOROM TUJKOV IN PRAHU

Prva označba karakteristične številke	Tip zaščite
1	
0	Ni zaščite pred dotikom delov pod napetostjo. Ni zaščite naprav pred vdorom tujkov in prahu.
1	Zaščita pred naključnim dotikom notranjih delov pod napetostjo z deli človeškega telesa. Zaščita pred velikimi tujki (\varnothing večji kot 50 mm)
2	Zaščita delov pod napetostjo pred dotikom s prsti. Zaščita pred tujki srednje velikosti (\varnothing večji kot 12 mm)
3	Zaščita delov pod napetostjo pred dotikom z orodjem, žico ali predmeti, ki so debeli več kot 2 mm. Zaščita pred majhnimi tujki.
4	Zaščita delov pod napetostjo pred dotikom z orodjem, žico ali predmeti, ki so debeli več kot 1 mm. Zaščita pred majhnimi tujki (\varnothing večji kot 1 mm), razen odprtih za zrācenje (vhodne in izhodne odprtine za hladilna sredstva) in odprtih za izpuštanje kondenzata iz zaprtih strojev, ki imajo lahko stopnjo zaščite 2.
5	Popolna zaščita delov pod napetostjo. Zaščita pred škodljivimi količinami prahu. Vdor prahu ni popolnoma onemogočen, vendar nima tolikšnega dostopa, da bi moral normalno obratovanje.
6	Popolna zaščita pred deli pod napetostjo. Zaščita pred prahom.

O P O M B A: Stopnji zaščite pod 3 in 6 se ne nanašata na rotacijske električne stroje.

Dodatek 2

ZASCHITA NAPRAV PRED VODOVIM VODE

Druga označba karakteristične številke

Tip zaščite

1	2
0	Ni zaščite
1	Zaščita pred kapljajočo vodo
2	Zaščita pred kapljajočo vodo. Kapljajoča voda nima škodljivega učinka, dokler ni okrov premaknjen iz normalnega položaja več kot za 10°
3	Zaščita pred dežjem. Dež ima škodljivega učinka, dokler pada pod otom manj kot 60° proti navpični.
4	Zaščita pred vodo, ki škropi. Škropljenje vode iz katerikoli smeri ima škodljivega učinka.
5	Zaščita pred vodnim curkom. Vodni curek iz katerikoli smeri nima škodljivega učinka
6	Zaščita pred vodo, ki je na krovu plovnega objekta (ladje). Morska voda v določenih izmerah ne more v napravo.
7	Zaščita naprave, ki je po optijena v vodo. Voda pod določenim tlakom in za določen čas, v katerem je naprava potopljena, ne sreže v okrov. Primeri označevanja
IP 00	Ni zaščite
IP 11	Zaščita pred dotikom s pusti in dotikom s predmeti premera nad 50 mm in pred kapljajočo vodo.
IP 22	Zaščita pred dotikom s pusti in dotikom s predmeti, premera nad 2 mm in pred dežjem.
IP 33	Zaščita pred dotikom z ordjem in dotikom s predmeti, premera nad 2,5 mm in pred dežjem.
IP 43	Zaščita pred tujki, premera nad 2 mm, in pred vodo, ki škropi.
IP 44	Zaščita pred tujki, premera nad 1 mm, in pred vodo, ki škropi
IP 54	Zaščita pred prahom in vodo, ki škropi
IP 55	Delna zaščita pred prahom; popolna zaščita pred dotikom in vodnim curkom
IP 66	Popolna zaščita pred dotikom, prahom in morsko vodo
IP 67	Popolna zaščita pred dotikom in prahom ter popolna zaščita pri postavljanju v vodo.

242.

N podlagi 19. člena zakona o knjigovodstvu organizacij združenega dela (»Uradni list SFRJ«, št. 48/68, 56/69 in 71/72) predpisuje zvezni sekretar za finance

P R A V I L N I K

O DOPOLNITVI PRAVILNIKA O VSEBINI POSAMEZNIH POSTAVK V BILANCAH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

1. člen

V 24. členu pravilnika o vsebini posameznih postavk v bilancah organizacij združenega dela (»Uradni list SFRJ« št. 18/73 in 53/73) se za številko: »1973« na vseh štirih mestih dodasta besedi: »oziroma 1974«.

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

Št. 1-3801/1-74.
Beograd, 3. aprila 1974.

Namestnik zveznega sekretarja za finance:
Božidar Radunović s. r.

243.

Na podlagi petega odstavka 25. člena in šestega odstavka 27. člena zakona o službi družbenega knjigovodstva (»Uradni list SFRJ« št. 5/72, 23/72, 33/72, 39/72, 55/72, 63/72 in 71/72) izdaja zvezni sekretar za finance

O D R E D B O

O SPREMEMBI ODREDBE O BLAGAJNIŠKEM MAKSIMU IN O PLAČEVANJU Z GOTOVINO

L V 4. točki odredbe o blagajniškem maksimu in o plačevanju z gotovino (»Uradni list SFRJ« št. 33/72) se v določbi pod 3) številka: »200« nadomesti s številko: »500«.

2. Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

Št. 1-3736/1.
Beograd, 3. aprila 1974.

Namestnik
zveznega sekretarja za
finance:
Božidar Radunović s. r.

244.

Na podlagi 72. člena zakona o tisku in drugih oblikah informacij (»Uradni list FLRJ« št. 45/60 in »Uradni list SFRJ« št. 15/65) izdaja zvezni sekretar za notranje zadeve

O D L O Č B O

O PREPOVEDI VNAŠANJA IN RAZŠIRJANJA ČASOPISA »DIE PRESSE«

Prepovedano je vnašati v Jugoslavijo in v njej razširjati 7770. številko časopisa »Die Presse« z dne 26. februarja 1974, ki izhaja v nemščini na Dunaju, Avstrija.

Št. 650-1-2/86.
Beograd, 1. aprila 1974.

Nadomestuje
zveznega sekretarja
za notranje zadeve
podsekretar:
Draško Jurčić s. r.